

Vergaderjaar 2011–2012

25 764

Reisdocumenten

Nr. 58

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 april 2012

Van de zijde van de Kamer is (in de regeling van werkzaamheden van 17 april 2012) gevraagd naar de wijze van de controle door de Koninklijke Marechaussee van ouders en kinderen. Ook is gevraagd naar het aanvraagproces van eigen paspoorten voor bijgeschreven kinderen.

Ik heb net als de leden van de Tweede Kamer geconstateerd dat bij ouders onduidelijkheid bestaat over het proces van aanvragen van kinderpaspoorten en over de controles bij vertrek uit Nederland van ouders met kinderen die een andere achternaam hebben. Het is voor mij van het grootste belang om de ouders duidelijkheid te geven over de aanvraagprocedure en over de controles die door de Koninklijke Marechaussee worden uitgevoerd. Ik doe dit mede namens de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel die verantwoordelijk is voor controle van personen aan de buitengrenzen van Nederland.

Controle door Koninklijke Marechaussee (KMar)

Het lijkt mij van belang om allereerst te wijzen op het kader waarbinnen de KMar opereert. De Kamer is daarover in de brief van 19 mei 2011¹ geïnformeerd. Daarin wordt uiteengezet op welke wijze de KMar de persoonscontrole uitvoert ten aanzien van ouders die reizen met kinderen die een andere achternaam hebben. In deze brief is aangegeven dat bij het passeren van de buitengrenzen van Nederland de Schengengrenscodes van toepassing is. Bij een reis binnen het Schengengebied vindt er geen persoonscontrole plaats, maar naar of vanuit een land buiten dit gebied wel.

Op grond van de Schengengrenscodes moet de KMar dan bij minderjarigen nagaan of de begeleidende volwassene het ouderlijk gezag heeft. Dit speelt vooral als een minderjarige met slechts één volwassene reist en er een ernstig vermoeden bestaat dat er sprake kan zijn van het onwettig onttrekken aan het ouderlijk gezag. In deze gevallen verricht de KMar

¹ Kamerstukken II, 2010–2011, 25 764, nr. 48.

verder onderzoek, teneinde eventuele onverenigbare of tegenstrijdige elementen in de verstrekte inlichtingen te verifiëren. De begeleidende volwassene wordt in dat geval gevraagd om het ouderlijk gezag aan te tonen.

De controles en de bevoegdheden van de KMar zullen per 26 juni 2012, de datum waarop de geldigheid van de kinderbijschrijvingen verdwijnt, niet anders zijn dan nu het geval is. De indruk die de afgelopen weken in sommige media is gewekt dat per 26 juni a.s. de controles strenger worden is dan ook niet juist.

Van ouders wordt niet geëist dat men standaard documenten bij zich heeft waaruit het ouderlijk gezag blijkt of waaruit blijkt dat het kind de grens over mag. Ik acht het van groot belang dat de informatie over de wijze waarop de controles worden uitgevoerd van ouders die met kinderen reizen, duidelijk en toegankelijk is. Ouders die met kinderen gaan reizen kunnen dan goed geïnformeerd zijn over en voorbereid op een persoonscontrole aan de Nederlandse grens.

Op de website van de KMar is deze informatie te vinden¹. Op deze website is ook aangegeven welke documenten kunnen worden gebruikt om het controleproces te bevorderen. Het betreft onder andere de volgende documenten:

- verklaring toestemming voor vakantie van de andere ouder;
- kopie van paspoort van toestemminggevende ouder;
- eventueel uitspraak met betrekking tot gezag en omgang;
- eventueel het ouderschapsplan;
- eventueel geboortakte.

Naar mijn mening moet deze informatie breder beschikbaar zijn. Ik zal gemeenten vragen de informatie in ieder geval op hun website op te nemen.

Voor de verdere toekomst, wil ik onderzoeken of er mogelijkheden zijn om de wijze waarop ouders en voogden die reizen met een kind moeten aantonen dat zij over het ouderlijk gezag beschikken, te vereenvoudigen. Daarbij zal ik bijvoorbeeld ook kijken naar het vermelden van de namen van ouders in het paspoort van de kinderen. Verder zal ik daarbij betrekken de uitkomsten van het onderzoek dat de Europese Commissie uitvoert en waarvan de uitkomsten naar verwachting eind 2012, begin 2013 beschikbaar zijn. Ik zal vooruitlopend hierop bij de Europese Commissie na gaan op welke wijze andere lidstaten controleren of de volwassene bevoegd is met het kind te reizen.

Stand van zaken

Sinds ik de ouders een brief heb geschreven, is er voor meer dan 110 000 bijgeschreven kinderen een eigen reisdocument aangevraagd. Dit aantal is lager dan ik gehoopt had. Mogelijk heeft de herinneringsbrief die ik recent heb gestuurd effect en worden nog in de laatste week van april voor veel bijgeschreven kinderen reisdocumenten aangevraagd.

Op dit moment zijn de levertijden voor de zogenaamde «reguliere» aanvragen normaal, dat wil zeggen dat de aangevraagde documenten binnen drie werkdagen worden geleverd. Voor de bijgeschreven kinderen is de situatie als volgt:

- Aanvragen paspoort: de levertijden zijn opgelopen tot meer dan 9 dagen;
- Aanvragen identiteitskaarten: de levertijden zijn iets hoger dan normaal.

¹ http://www.defensie.nl/marechaussee/service/reizen_met_kinderen/

Na signalen van gemeenten dat ouders niet altijd op de hoogte bleken te zijn dat zij schriftelijk toestemming moeten geven dat het kind een eigen document krijgt, heb ik daar in de herinneringsbrief die op 10 april 2012 is verstuurd aandacht aan besteed.

Daarnaast heb ik berichten ontvangen dat er gemeenten zijn waar het niet meer mogelijk is om een afspraak te maken om voor 1 mei 2012 een aanvraag te doen.

Navraag heeft uitgewezen dat deze gemeenten wel de mogelijkheid bieden om er op een of meerdere dagen, zonder afspraak een document aan te vragen. Verder is mij bekend dat een aantal gemeenten speciale openingstijden hebben alleen voor het aanvragen van reisdocumenten voor bijgeschreven kinderen. Ik beschik echter niet over een overzicht van de situatie per gemeente.

Er worden nog steeds, zij het op beperkte schaal, kinderbijschrijvingen aangevraagd. De afgelopen 3 weken zijn er 136 aangevraagd. Met deze gemeenten wordt contact opgenomen om er zeker van te zijn dat de betreffende ouders weten dat de geldigheid van de bijschrijvingen op 26 juni a.s. verloopt. De gemeenten geven aan dat ouders er op staan om nog een kinderbijschrijving aan te vragen om daarmee vóór 26 juni 2012 op goedkope wijze met hun kinderen te kunnen reizen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J. W. E. Spies